

Rådmandsindstilling: Røgfri Fremtid i Sundhed og Omsorg: Status og næste skridt

Den 27.09.2019, Strategi & Udvikling

Baggrund:

I 2017 igangsatte vi projektet *Røgfri Fremtid i Sundhed og Omsorg*. Initiativet er målrettet indfasning af røgfrie afsnit på plejehjem og forbedret beskyttelse af medarbejdere mod passiv rygning i arbejdstiden. Med røgfrie afsnit ønsker vi at tilbyde borgere mulighed for at bo i røgfrie omgivelser. Røgfrie afsnit er fx etager på plejehjem, der er helt røgfrie sådan, at både lejligheder og fællesarealer er røgfrie. Vi respekterer borgernes frie valg og sikrer, at der fortsat er boliger til borgere, som ønsker at ryge i deres hjem – mens vi nu også tager hensyn til at flere og flere vil forvente og ønske at leve i røgfrie omgivelser.

I 2019 er etablering af røgfrie afsnit drøftet på udvalgte plejehjem: Ceres Huset, Åbygård, Jasminvej, Hørgården og Sønderskovhus. Beboerdemokratiet er inddraget, røgfrie afsnit er drøftet med afdelingsbestyrelserne og der er stemt om røgfrie afsnit blandt beboerne på afdelingsmøder. Resultatet af afstemningerne er, at beboere på Jasminvej og Sønderskovhus ønsker, at hele plejehjemmet er røgfrit, Ceres Huset har besluttet, at to etager er røgfrie, mens Hørgården ikke ønsker røgfrie afsnit.

Lejligheder i røgfrie omgivelser bliver en mulighed, borgere kan ønske. Der er ikke garanti for en lejlighed i røgfrie omgivelser, når plejeboliggarantien anvendes. Ved visitation gør borgerkonsulenter opmærksomme på muligheden. Rygeforbud i lejligheder gælder kun borgere, der fremadrettet indflytter lejligheder. I en periode kan der derfor være borgere, der ryger i lejligheder i røgfrie afsnit eller på røgfrie plejehjem.

Vi ønsker, at medarbejdere belastes mindst muligt af passiv rygning i arbejdstiden. Center for Frihedsteknologi forbereder pt. et udbud med henblik på fælles indkøb og håndtering af luftrensere.

Beslutninger:

I 2020 drøftes etablering af røgfrie afsnit på hovedparten af plejehjem samt i ældreboliger indenfor denne faste ramme:

- Beboerdemokratiet inddrages og høres om ønsker i forhold til rygning.
- Vi indfører røgfrie afsnit sådan, at kun en del af plejehjemmet er røgfrit - og sådan, at der på plejehjemmet fortsat kan tilbydes boliger til borgere, som ønsker, at der kan ryges i boligen.
- Enkelte plejehjem bliver forsøgsvist helt røgfrie – herunder Jasminvej og Sønderskovhus. Forudsætningen er, at der findes andre plejehjem i umiddelbar nærhed (ex 5 km)
- Røgfrie udearealer kan drøftes ved samme møder.

Effekt:

Målet er, at plejehjem i Aarhus Kommune tilbyder røgfrie afsnit til borgerne samt at medarbejdere belastes mindst muligt af passiv rygning. Effektmålet er flere sunde leveår - for både medarbejdere og borgere.

Opfølging:

- Vi evaluerer, hvordan røgfrie afsnit og røgfrie plejehjem fungerer. Fokus bliver borgeres efterspørgslen efter at bo i røgfrie omgivelser samt, hvordan boligtildeling, boliggaranti og venteliste påvirkes.
- Boligtildeling og borgerkonsulenter informeres med henblik på at kunne gøre borgere opmærksomme på muligheden for at ønske røgfrie omgivelser ved visitation samt sikre at boligtildelingen afspejler borgernes ønsker om at kunne ryge i deres bolig / eller bo i røgfrie omgivelser.
- Vi afklarer, hvordan vi håndterer situationer med borgeres eller besøgendes eventuelle overtrædelse af lejekontraktens regel om røgfrihed
- Evaluering og status drøftes i Chefteamet i 2020
- Fremadrettet er processen primært forankret i Bygningsafdelingen

Kommunikation

Sundhed og Omsorg vil give borgere på plejehjem mulighed for at bo i røgfrie omgivelser. Lige nu er flere plejehjem i Aarhus kommune derfor i gang med at indfase røgfrihed så borgere fremover kan ønske at bo på plejehjem i røgfrie omgivelser. Målet er at etablere røgfrie afsnit på hovedparten af nuværende plejehjem og på alle fremtidige plejehjem – samt afprøve, hvordan helt røgfrie plejehjem fungerer.

Sundhed og Omsorg vil ligeledes tilbyde borgere røgfrie udearealer. Røgfrie afsnit på plejehjem og kommunikation vedr. rygeforbud koordineres og drøftes i den tværgående sundhedsstyringsgruppe

Ved indfasning af røgfrie afsnit på eksisterende plejehjem inddrages beboerdemokratiet. Etablering af røgfrie afsnit på plejehjem og i ældreboliger drøftes i afdelingsbestyrelser og på afdelingsmøder, hvor beboerne får mulighed for at stemme om det nye tiltag. Ved byggeri af nye plejehjem etableres røgfrie afsnit fra starten.

På et røgfrit afsnit slipper man for de gener, der kan opstå, hvis naboerne ryger. Lugt fra lejligheder, hvor der ryges, kan trænge ud på fællesarealer – fx når døren til en lejlighed står åben ud til et gangareal. Dermed kan der være fx lugtgener på fællesarealer - selvom fællesarealerne på plejehjem altid er røgfrie. De fremtidige røgfrie afsnit vil indebære, at fx en etage på et plejehjem er helt røgfri, mens der ofte på samme plejehjem fortsat vil være etager med lejligheder, hvor der må ryges.

Borgere, som ryger, er fortsat velkomne på plejehjem i Aarhus Kommune. Vi sikrer et passende udbud af boliger til borgere, som ønsker at ryge.

Sundhed og Omsorg arbejder også for at vores medarbejdere belastes mindst muligt af passiv rygning i arbejdstiden. Derfor er vi på vej med et fælles koncept for indkøb og brug af luftrensere.

Kommunikation til berørte borgere:

- Beboerdemokratiet høres om ønsker i forhold til rygning. Der stemmes om etablering af røgfrit afsnit på afdelingsmøder på plejehjemmene. Efterfølgende informeres beboere om resultatet.
- Røgfrihed vil indgå som vilkår i lejekontrakten hos de beboere, der fremover flytter ind i røgfrie afsnit.
- Ved visitation til bolig gør borgerkonsulenter opmærksom på muligheden for at ønske røgfrie omgivelser.
- Vil tildeling af bolig skal det ligeledes fremgå, om man ønsker denne mulighed
- Boligkatalog opdateres, så det er synligt, hvilke plejehjem, der har røgfrie afsnit
- Husorden opdateres
- Borgere på venteliste til plejehjem med røgfrihed informeres

Denne indstilling er (Sæt X):

☒ Åben indstilling	☐ Lukket indstilling
Koordineret med andre afdelinger, hvilke: Boligtildeling / Sundhedsstrategi og Forebyggelse / Bygningsafdelingen /	
Ansvarlig leder/afdeling: Strategi og Udvikling	Deltager på mødet: Helle Rasmussen

Afstemning på udvalgte plejehjem

Chefteammøde

Røgfrihed på udvalgte plejehjem træder i kraft

Kommunikation og evaluering

Udbud af luftrensere

Røgfrie afsnit etableres på hovedparten af plejehjem og Ældreboliger

August-september 2019

27.09.2019

September-oktober 2019

2020

2020

REFERAT:

I 2020 drøftes etablering af røgfrie afsnit på hovedparten af plejehjem samt i ældreboliger indenfor denne faste ramme:

- Beboerdemokratiet inddrages og høres om ønsker i forhold til rygning.
- Vi indfører røgfrie afsnit sådan, at kun en del af plejehjemmet er røgfrit - og sådan, at der på plejehjemmet fortsat kan tilbydes boliger til borgere, som ønsker, at der kan ryges i boligen.
- Enkelte plejehjem bliver forsøgsvist helt røgfrie – herunder Jasminvej og Sønderskovhus. Forudsætningen er, at der findes andre plejehjem i umiddelbar nærhed (ex 5 km)
- Røgfrie udearealer kan drøftes ved samme møder.

JS roste oplægget.

Chefteamet besluttede at:

- Godkende rammen for etablering af røgfrie afsnit på plejehjem og ældreboliger.
- Rammen for etablering af røgfrie afsnit på plejehjem og ældreboliger skal sikre at der fortsat er et udbud af boliger, hvor der må ryges.
- Beboerdemokratiet skal altid inddrages og høres om ønsker i forhold til rygning.
- Hvis et plejehjem vælger at være røgfrit, skal der være et andet plejehjem i umiddelbar nærhed, som borgere, der ryger, kan blive skrevet op til.